

Pasningsvejledning

Kinesisk hamster

Nogle mener, at den kinesiske hamster består af to selvstændige arter, mens andre mener, den udgør én art. Derfor kan begge latinske navne *Cricetulus barabensis* og *C. griseus* ses for kinesisk hamster. Kinesisk hamster kaldes også ofte "dværghamster" men tilhører som sådan ikke de ægte dværghamstere (*Phodopus*-arterne). Foto: Vladimír Motyčka

- 1 Dyreart
- 2 Fuldvoksen størrelse
- 3 Forventet levealder
- 4 Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur
- 5 Særlige pasningsbehov, herunder krav til temperatur
- 6 Stimulering og behov for motion
- 7 Fodring
- 8 Sociale behov
- 9 Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation
- 10 Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel
- 11 Øvrige informationer

1 Dyreart

Cricetulus barabensis

Kinesisk hamster, kinesisk dværghamster (Chinese (dwarf/striped) hamster)

Kinesisk hamster er en gnaver (Rodentia) tilhørende familien Cricetidae, som inkluderer over 600 arter af hamstere, studsmus, markmus, lemminger, mosegris, Ny Verdens rotter og mus m.fl.

Der er ikke enighed om, hvorvidt den kinesiske hamster er to selvstændige arter, hhv. *Cricetulus barabensis* og *C. griseus*, eller blot én art. I sidstnævnte tilfælde benævnes arten *C. barabensis*. Grundet uenigheden omkring artsopdelingen ses den kinesiske hamster benævnt som både *C. griseus* (*barabensis*) og *C. barabensis* (*griseus*).

Sværhedsgrad:
Mellem

Kort om dyret

- 7-13 cm (uden hale), 20-45 g
- Op til 4 år gammel
- Oftest nataktiv
- Bur min. 80 x 40 cm med skjul, grave- og klatremuligheder
- Kræver sandbad og gnavemateriale
- Graver underjordiske gangsystemer, klatrer godt
- Kan med rette tilvænning blive tam
- Æder både vegetabilsk og animalsk føde
- Skal så vidt muligt holdes flere sammen (kræver god plads, mange skjul og flere foderpladser)
- Drægtig i ca. 3 uger, føder normalt 6-8 unger

Udbredelse og levesteder

Den kinesiske hamster er udbredt i steppe- og semiørkenområder i det nordøstlige Kina, Rusland, Mongoliet og Nordkorea.

Arten anses ikke som værende truet i naturen (IUCN: Least concern).

2 Fuldvoksen størrelse

Den kinesiske hamster bliver ca. 7-13 cm lang plus en hale på 2-3,5 cm, og den vejer ca. 20-45 g. Hunner er som regel lidt mindre end hanner.

Arten fremstår længere og slankere, og halen er også længere end hos "typiske" hamstere. Grundet dette udseende benævnes arterne i slægten *Cricetulus* ofte "rotteligende/langhalede hamstere".

Den naturlige farve er brunlig/grålig med sorte stænk og en mørk rygstribe. Bugen er lysere. Farvevarianter, som hvid og hvidpletet, forekommer. Hos hannen er testiklerne meget tydelige.

Kinesisk hamster findes i flere farvevarianter i fangenskab. Den naturlige farve er brunlig/grålig med en mørk rygstribe. Foto: Kenneth Worm

3 Forventet levealder

Kinesiske hamstere bliver i naturen 2-3 år gamle, men i fangenskab ofte op til 4 år.

4 Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

I naturen kan kinesiske hamstere være aktive både dag og nat, om vinteren dog primært om natten. I fangenskab er de oftest nataktive. I naturen graver kinesiske hamstere selv et underjordisk gangsystem, hvori de bor, sover og gemmer foder. Kinesiske hamstere er generelt mindre sociale end dværghamsterne (slægten *Phodopus*), så man bør være særlig opmærksom på overdreven aggression og slagsmål mellem individer, der holdes sammen (se afsnit 8). De bør dog så vidt muligt holdes to eller flere sammen, så en naturlig kontakt mellem artsfæller tilgodeses.

Buret bør for to individer som absolut minimum være 80 x 40 x 35 cm (l x b x h). Det anbefales dog at have mere rummelige bure med inventar som angivet forneden, således at dyrene færdes i omgivelser, der bedre kan tilgodeses og stimulere deres naturlige behov. Et større bur med flere muligheder for at undslippe hinanden i konfliktsituationer vil desuden øge chancen for, at to individer kan trives i samme bur. Et større bevægelsesareal for hamsterne kan tilgodeses ved at udnytte pladsen i højden ved flere etager, og/eller ved at bygge flere bure sammen via endeåbningerne, evt. ved hjælp af rør. Grundarealet i buret bør øges med mindst 25 % pr. ekstra voksne individ. Buret kan være med en tremmeoverdel (med tilpas lille afstand, så dyrene ikke kan undslippe eller komme i klemme) og plastikunderdel. Et akvarium/terrarium med låg af trådned kan også bruges.

Bundlaget kan være spåner, flis, tørvemuld eller andet materiale, der ikke er for fint og støvende, da det kan resultere i luftvejsproblemer. Mest optimalt er, hvis hamsterne har mulighed for selv at grave underjordiske gange og huler i et jordbundslag, så denne naturlige adfærd stimuleres. Som minimum skal der altid være gravemuligheder i anlægget, f.eks. en kasse med jord.

Kinesiske hamstere er gode til at klatre, og de er i stand til at hænge fast med alle fire ben i f.eks. en finger. Det er derfor vigtigt, at der er objekter i anlægget, de kan kravle rundt på, f.eks. grene og rødder. Der bør være mindst en hule/sovehus til hvert individ, f.eks. i træ eller keramik. Fint hør, bomuldsbælge, nestbags og/eller køkkenrulle og toiletpapir kan bruges som redemateriale, som altid bør være tilgængeligt. Halm, stift hør og andre mindre objekter med skarpe ender, som dyrene kan finde på at tage i munden, anbefales ikke, da det kan beskadige kindposerne. Hamstervat frarådes på det kraftigste, da hamsteren kan risikere at vikle sig ind i det og i værste fald miste lemmer og kvæles. Da fortænderne er rodløse og vokser hele livet, skal dyrene altid have noget at gnave i, f.eks. grene fra usprøjtede frugttræer, hundekiks eller en gnaversten.

Buret bør placeres sådan, at de om dagen ikke forstyrres i deres søvn, og ikke generer med deres larm om natten, hvor de er aktive. Det skal stå uden for træk, kulde og direkte sollys, men så dagslys kan trænge ind, sådan at belysningen er naturlig og i en naturlig døgnrytme.

Menneske & dyr

Tidligere blev især hanner af kinesisk hamster brugt i forskningsmæssige sammenhænge, og de bruges stadig i nogen grad i dag til visse forsøg.

Kinesiske hamstere har siden 1920'erne været opdrættet i laboratorier, men det var først i 1970'erne, at de begyndte at blive holdt som familiedyr. De er dog stadig relativt sjældne i Danmark.

Visse steder i USA er kinesisk hamster undsluppet fra fangenskab og anses der som et skadedyr. Af den grund kræves her en tilladelse for at eje, avle og sælge dyrene.

Brug ikke hamstervat!

Selvom hamstervat findes i handlen, kan hamsteren risikere at vikle sig ind i det, miste lemmer og kvæles.

Foderrester (med undtagelse af tørfoderet) skal fjernes og vandet i drikkeflasken skal udskiftes hver dag. Hamsteren vil typisk besøge et bestemt sted i buret (som regel et hjørne), og ekskrementer her bør fjernes dagligt eller mindst et par gange ugentligt. En gang om ugen skal bundlaget og redematerialet skiftes. Lad dog noget af redematerialet blive sammen med noget nyt, så nogle duftstoffer bevares, og de derved stadig føler sig trygge. Ca. en gang om måneden bør hele buret vaskes af med varmt vand evt. med en smule neutral, biologisk nedbrydelig sæbe.

5 Særlige pasningsbehov, herunder krav til temperatur

Kinesiske hamstere bør som udgangspunkt holdes ved stuetemperatur og ikke for varmt. Kinesiske hamstere ses i naturen at gå i vinterhi, men det er dog mere sjældent i fangenskab.

Chinchillasand, som de kan bruge til at rengøre deres pels med, bør jævnligt, gerne altid, være tilgængeligt i anlægget.

6 Stimulering og behov for motion

Det er altid en god idé at gemme fødeemner rundt i buret, så de kan aktiveres med at søge efter det.

Anlægget kan med fordel indrettes, så hamsteren har mulighed for selv at grave underjordiske gange i bundlaget og således får stimuleret og kan udvise denne helt naturlige adfærd. F.eks. kan der til buret tilbygges et terrarie med jord med adgang via et fast rør. Alternativt kan der laves/købes færdige gangsystemer.

Diverse legetøj (kan købes eller findes naturen og husholdningen), som dyrene kan lege med og skjule sig i f.eks. paprør fra køkken- og toiletruller, er altid en god idé at have i buret – gerne med regelmæssig udskiftning af objekterne, så dyrene ikke mister interessen for dem, og de samtidig udfordres med noget nyt. Alt fra naturen skal overhældes med kogende vand eller nedfryses for at fjerne potentielt sygdomsfremkaldende bakterier og organismer.

Kinesiske hamstere er relativt nemme at gøre tamme ved jævnlig, nænsom og tålmodig håndtering. Dog kan de være lidt nervøse som unge og kan også i visse tilfælde have et mere aggressivt temperament. De fleste individer, der findes i Danmark, er dog avlet til et mildere temperament. Dyret løftes forsigtigt med hul hånd, og det kan vænnes til at håndteres med godbidder som rosiner, solsikkefrø og nødder. Lad ikke dyret falde eller hoppe ned fra større højder, da det herved risikere at komme til skade.

Kinesiske hamstere er aktive dyr og har brug for masser af motion. Udover et rummeligt bur, gerne med flere etager, ting at kravle i og på (f.eks. klipper, grene og rødder) og et løbehjul i buret (med fast bund, ikke træmmer), er det også en god idé at tage tamme individer ude af buret under opsyn, så de kan motionere og undersøge nye ting. Da de let kan komme i klemme eller undslippe gennem små sprækker, vær da sikker på, at alle døre, vinduer og andre huller/sprækker er lukket helt til. En løbegård, der kan laves selv eller købes, kan med fordel bruges, da det gør det lettere at holde styr på dem.

7 Fodring

Kinesiske hamstere spiser i naturen både planteføde og animalsk føde.

Som grundfoder skal gives en færdigblanding specielt til hamstere. Der bør ikke være for højt indhold af solsikkefrø og nødder, da de har højt fedtindhold. Proteintilskud kan gives i form af melorme, græshopper, hårdkogt æggehvite, et lille stykke rå kylling, og eventuelt også lidt kattefoder og hundekiks. Vasket frugt og grønt, f.eks. mælkebøtter, gulerod, broccoli, æble, pærer, jordbær, stenfri kirsebær

Kinesisk hamster kan med den rette tilvænning blive tam og håndteres. De kan dog være lidt nervøse som unge og kan også i visse tilfælde have et mere aggressivt temperament. Foto: Kenneth Worm

og fersken, kan gives i små mængder et par gange om ugen.

Et vitamintilskud bør gives i pulverform strøet over foderet. En salt-/mineralsten bør også være tilgængelig.

Kinesiske hamstere har kindposer, hvori føde kan transporteres til et forråds-kammer til dårlige tider. Sørg derfor for at tjekke dette sted, når gammel mad fjernes dagligt, så forrådsnet mad undgås i buret.

8 Sociale behov

Kinesiske hamstere er generelt mindre sociale end dværghamstere, men slet ikke så territorielle som guldamsteren. Der er ikke enighed om, hvorvidt kinesiske hamstere i naturen lever sammen eller solitært. Nogle rapporterer, at de i naturen ofte findes flere sammen i deres huler.

I fangenskab kan og bør kinesisk hamster så vidt muligt holdes sammen i par eller flere sammen, hvis pladsen er til det, således at de får stimuleret deres naturlige adfærd over for artsfæller. Man bør dog altid være opmærksom på, om parret/gruppen trives, og at der ikke forekommer overdreven aggression og slagsmål; i så fald skal de skilles i hvert sit bur. Især hunner har tendens til at blive aggressive over for hanner, ikke mindst under drægtighed. Nøglen til en velfungerende gruppe er, at individerne sammensættes i en ung alder, at buret er rummeligt med flere reder/huler/skjulesteder, og der er flere steder med foder og vand.

Er man nødsaget til at holde et individ for sig selv grundet mistrovisel med andre individer, bør individet have jævnlig kontakt med mindst én anden artsfælle, uden at de fysisk kan skade hinanden. Dette kan tilgodeses ved f.eks. at stille burene ved siden af hinanden, således at de kan se, lugte, høre og evt. røre (gennem tremmerne) hinanden, men ellers er adskilt fysisk. Alternativt kan de muligvis lukkes ud sammen – altid under opsyn – på neutral grund med god plads og masser af muligheder for at undslippe hinanden. Individer, der bruges til avl, vil desuden få stimuleret en social adfærd under parringsforsøget.

Kinesiske hamstere bør kun holdes med egne artsfæller.

9 Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

I naturen yngler kinesiske hamstere primært i forårs- og efterårsmånederne, men i fangenskab kan de yngle året rundt.

Drægtighedsperioden er ca. 21 dage, og de føder normalt 6-8 unger, men der kan forekomme flere. Ungerne vejer ca. 2 g ved fødslen, begynder at forlade reden fra 2-ugers-alderen, fravænnens i 4-ugers-alderen, og er fuldvoksne og kønsmodne, når de er ca. 2 måneder gamle.

10 Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Forvoksede tænder og kløer undgås bedst ved masser af gnavnemateriale, grave- og klatremuligheder i buret. Hvis de alligevel bliver for lange, så få dyrlægen til at klippe dem.

Som andre gnavere kan kinesiske hamstere let udvikle luftvejsinfektioner, der kan være dødelige, hvis de holdes for koldt eller i træk. Det kommer til udtryk i besværet vejrtrækning og evt. nys. Buret skal derfor altid placeres tørt og varmt og uden for træk.

Diarré skyldes ofte, at de fodres med for meget frisk grønt eller ved for hurtigt skift mellem fodertyperne. Fodr da kun med grundfoderet i et par dage, så går det normalt over.

Én eller flere sammen?

Kinesisk hamster kan i mange tilfælde under de rette forhold holdes og trives flere sammen. Det kræver dog et anlæg med god plads, mange skjul og flere steder med foder og vand.

Nødsages man til at holde dem adskilt, skal kontakt mellem artsfæller tilgodeses ved f.eks. bure ved siden af hinanden, og eventuelt kan de sammensættes på neutral grund. Avl stimulerer også naturlig adfærd mellem artsfæller.

Hamsterens ringe størrelse betyder, at hvis den først bliver syg, så går det hurtigt ned ad bakke – gå derfor straks til dyrlæge med den, hvis den viser tegn på sygdom.

11 Øvrige informationer

For kontakt til praktikere forhør dig hos Dansk Hamster Forening (www.hamsterland.dk).

Denne pasningsvejledning er udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse i samarbejde med Dansk Hamster Forening. Beskrivelserne er dermed et udtryk for, hvordan vi mener, arten bør holdes, således at dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov opfyldes. Der tages forbehold for, at arten kan holdes på andre velfærdsmæssigt forsvarlige måder end dem beskrevet. Ligeledes tages forbehold for, at ny viden om artens biologi og erfaringer med dens hold kan foreligge efter udarbejdelsen af denne vejledning.

1. version. December 2013